

DEPARTAMENTUL DE STUDII PARLAMENTARE ȘI POLITICI UE
DIRECȚIA STUDII ȘI DOCUMENTARE LEGISLATIVĂ

REGIMUL ACCESULUI LA INFORMAȚIILE PUBLICE ÎN UNELE STATE UE ȘI NON-UE

studiu documentar

noiembrie 2022

Lucrările elaborate în cadrul Direcției studii și documentare legislativă au caracter documentar și nu reprezintă punctul de vedere al Camerei Deputaților.

Documentele legislative oficiale au fost consultate în limba de origine, iar traducerea informațiilor relevante selectate nu reprezintă o traducere oficială, fiind furnizată ca un mijloc de înțelegere a unui document original, scris în altă limbă.

Baza de date cuprinzând totalitatea studiilor elaborate de Direcția studii și documentare legislativă poate fi accesată prin intermediul paginii de Intranet a Camerei Deputaților la adresa:
<http://www.cdep.ro/infoparl/dip.studii?par1=2021>

Documentare și sinteză: Sebastian Simion

Șef birou - Direcția studii și documentare legislativă

Palatul Parlamentului, str. Izvor nr.2-4, sect.5, București

Tel: 021.316.03.65; 021.414.13.50/ 51, Interior 1350/1349, camera 5070

E-mail: sebastian.simion@cdep.ro

CUPRINS

INTRODUCERE. CADRUL EUROPEAN PRIVIND ACCESUL LA INFORMAȚIILE PUBLICE	4
MODUL DE REGLEMENTARE AL ACCESULUI LA INFORMAȚIILE PUBLICE ÎN UNELE STATE UE ȘI NON-UE	5
AUSTRALIA	5
CANADA.....	7
DANEMARCA.....	8
FRANȚA	10
GERMANIA.....	13
REPUBLICA IRLANDA	14
SPANIA.....	17
STATELE UNITE ALE AMERICII.....	18
REGATUL UNIT	20
WEBOGRAFIE (LINK-URI UTILE).....	23

INTRODUCERE. CADRUL EUROPEAN PRIVIND ACCESUL LA INFORMAȚIILE PUBLICE

Prezentul studiu compară jurisdicțiile de tip Westminster (Australia, Canada, Republica Irlanda și UK) cu regimuri non-Westminster (Danemarca, Franța, Germania, Spania și SUA). În prezent, un număr de peste 90 de state au adoptat, în măsură diferită, legislație în domeniul libertății de informare, oferind cetățenilor acces la informațiile deținute de organismele guvernamentale și de către autoritățile publice; acest drept este consacrat și în constituțiile a peste 80 de țări.

În plus, un număr tot mai mare de tratate, acorduri și programe de lucru (care conțin recomandări și măsuri privind transparența accesului la informații) au fost adoptate la nivel mondial. De exemplu, articolele 10 (Raportarea publică) și 13 (Participarea societății) din [Convenția Organizației Națiunilor Unite Împotriva Corupției](#) încurajează țările să îmbunătățească accesul publicului la informațiile de interes public și să consolideze regimurile proactive de transparență, ca mijloc util de combatere a corupției. Același impuls spre transparență este sesizabil și în spațiul european (spre exemplu, imperativele reglementative privind protecția mediului obligă autoritățile publice să pună la dispoziție în mod proactiv informațiile despre mediu, din proprie inițiativă - sau la cerere; în acest caz menționat, criteriile de reținere a informațiilor au un domeniu de aplicare restrâns și sunt interpretate în mod restrictiv).

Există o serie de asemănări între regimurile naționale privind legislația în materia accesului la informațiile de interes public – majoritatea se aplică aceluiași organism administrativ și departamente guvernamentale, precum și informațiilor „înregistrate” (arhivate instituțional). **Legislația în domeniu, în aproape toate cazurile consultate, conține dispoziții care stabilesc categoriile de informații care se supun acestui regim (fie în mod absolut, fie în urma unui test de „interes public”).** Excepțiile absolute comune includ: protecția datelor / informațiilor din aria securității naționale și/sau a relațiilor internaționale; confidențialitatea (personală / GDPR); discuții instituționale interne; corespondența primită cu titlu confidențial; confidențialitatea comercială / contractuală în cazuri definite.

În țările cu sistem de tip Westminster, există o suprapunere suplimentară considerabilă: fiecare legislație prevede un drept legal de acces la informațiile deținute de autoritățile publice și toate acestea califică acest drept cu măsuri complementare, destinate a proteja zona sensibilă referitoare la politica guvernamentală și la luarea deciziilor. În aceste state există un Ombudsman (pentru informațiile publice) sau un comisar / șef de agenție / departament a cărui responsabilitate este de a revizui deciziile și mecanismele de recurs (prin intermediul instanțelor) privind informațiile puse la dispoziția solicitanților. Zonele sensibile privesc: formularea politicilor guvernamentale și eventualitatea prejudiciilor cu privire la desfășurarea eficientă a

afacerilor publice, precum și mecanismele de recurs (rolul Ombudsmanului sau al comisarului pentru informare) și utilitatea unui drept de veto sau suprascrierea ministerială.

În ceea ce privește situația la nivel general european, principalul document relevant este reprezentat de [Convenția Consiliului Europei cu privire la accesul la documentele oficiale](#). Legislația statelor membre ale Uniunii Europene transpune [cadrul relevant al Comunităților Europene](#), reglementând în conformitate regulile pentru furnizarea de informații de interes public (termenii și condițiile accesului liber). Mai precis, facem referire la [DIRECTIVA 2003/98/CE A PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI A CONSILIULUI](#) (din 17 noiembrie 2003) privind (re)utilizarea informațiilor din sectorul public.

MODUL DE REGLEMENTARE AL ACCESULUI LA INFORMAȚIILE PUBLICE ÎN UNELE STATE UE ȘI NON-UE

AUSTRALIA

În Australia materia este acoperită de Legea [Libertății Informației din 1982](#).

Solicitările sunt taxabile (15 - 20 dolari pe oră pentru a căuta și a recupera documente, mai puțin pentru primele cinci ore alocate pentru a decide dacă trebuie să se accepte sau să se refuze o cerere – fiind vorba inclusiv despre examinarea documentelor, consultarea cu alte părți, efectuarea ștergerilor sau notificarea oricărei decizii provizorii sau finale cu privire la cerere; după primele cinci ore, costul poate fi de 20 de dolari pe oră; plățile implicite, cum ar fi cele cu copierea și postarea, sunt, de asemenea, taxabile; accesul la informațiile personale / proprii este gratuit; nu pot fi percepute taxe în cazul în care o cerere nu primește răspuns în termenul legal de 30 de zile).

Excepții: informațiile deținute sau furnizate de agențiile de informații sau de structurile/instituțiile de apărare nu intră în domeniul de aplicare al legii, precum și rezumatele sau extrasele generate pe baza acestor informații (ca și [Biroul Parlamentar pentru Buget](#) / PBO, care este exclus din lege; rolul PBO este de a informa Parlamentul prin furnizarea unor analize independente și nepartizane cu privire la ciclul bugetar, politicile fiscale și implicațiilor financiare ale propunerilor / inițiativelor legislative). Sunt excluse și „caietele de cabinet” din domeniul de aplicare al legislației prin faptul că nu se încadrează în definiția unui „document” utilizată de lege („caietul de cabinet” este definit de lege ca fiind un notebook / bloc-notes / sau un alt document similar care conține note pe marginea unor discuții sau deliberări care au loc în cadrul unei reuniuni

a Cabinetului, în cazul în care notele au fost făcute în cursul acestor discuții sau deliberări de către sau sub autoritatea secretarului cabinetului. Informațiile pur factuale nu sunt exceptate, cu excepția cazului în care divulgarea lor ar dezvălui deliberarea sau decizia ce ar urma luată de Cabinet în urma acesteia, înainte de a exista un rezultat/ document oficial). În ceea ce privește politica/ politicile, documentele sunt scutite în mod condiționat (adică sunt scutite sub rezerva unui test de interes public) în cazul în care se referă la o deliberare, opinie, consiliere sau recomandare adresată unui ministru, guvernului sau unei agenții guvernamentale. Informațiile pur factuale nu intră sub incidența scutirii.

Testul de interes public

[Secțiunea 11B](#) din lege definește parțial testul de interes public, astfel încât să includă, de exemplu, necesitatea de a informa cu privire la chestiuni de importanță publică sau de a promova / facilita supravegherea/ monitorizarea eficace a cheltuielilor publice, ca și accesul necondiționat la informațiile personale / accesul persoanei la informațiile care o privesc nemijlocit. Până la modificarea sa (în 2009) legea conținea o dispoziție care permitea unui ministru sau unui înalt funcționar să emită un „certificat concludent” „document de confirmare” - practic, un aviz care stabilea în mod concludent că divulgarea unui document intern de lucru ar fi contrară sau nu interesului public (s-a considerat că respectiva prevedere a oferit efectiv funcționarilor și miniștrilor posibilitatea de a se opune divulgării de materiale „condiționate” și de a împiedica luarea în considerare a cauzelor de către [Tribunalul Administrativ de Apel](#) / această instanță fiind aceea care poate verifica dacă eliberarea/ ne-eliberarea certificatului a fost rezonabilă). În 2009 prevederea restrictivă privind concludența a fost abrogată.

Căi de atac

În cazul în care o cerere este refuzată, solicitantul are dreptul la o reexaminare internă, urmată de o cale de atac la [Comisarul australian pentru informații](#). Comisarul pentru informații poate sesiza [Curtea Federală a Australiei](#) cu privire la o chestiune de drept care decurge dintr-un recurs (dacă aceasta este situația). Reexaminarea unei decizii a Comisarului pentru informații poate fi înaintată Tribunalului Administrativ de Apel. De asemenea, solicitantul poate face apel și la Curtea Federală a Australiei, cu privire la o chestiune de drept împotriva unei decizii a Comisarului pentru Informații.

CANADA

Canada are două niveluri de acces la legislația privind informațiile: regimul informațiilor publice de nivel provincial - care reglementează accesul la informațiile gestionate la nivelul autorităților locale - și regimul informațiilor publice de nivel național.

[Legea privind accesul la informații \(ATIA\) 1982](#) funcționează la nivel federal și reglementează accesul la informațiile deținute de autoritățile și organismele guvernamentale.

Taxe

Depunerea solicitării era taxată cu 5 dolari australieni (cca 3 lire sterline), iar autoritățile pot taxa suplimentar cu 2,50 dolari ora (per persoană) fiecare oră și fiecare persoană implicate în căutarea informațiilor solicitate (primele 5 ore sunt netaxabile; pot fi percepute taxe și pentru alte costuri implicate – formatare, copiere, imprimare/tipărire, transmiterea prin poștă etc.).

Protecția informațiilor sensibile: excepții

[Articolul 69](#) din ATIA pune în afara domeniului de aplicare al legii *Confidences of the Queen's Privy Council for Canada* (practic discuțiile cabinetului anterior anunțării publice a unor decizii, memorandumuri și alte documente interne, documente de discuție care au în vedere explicarea unor poziții, propuneri de politici, discuții/ corespondența dintre ministere cu privire la formularea unor politici guvernamentale, informări ale miniștrilor etc.).

Excluderea are un domeniu de aplicare larg, iar lista neexhaustivă din actul în sine exclude de la informarea publică următoarele tipuri de informații - pentru o perioadă de 20 de ani: memorandumuri (de exemplu, documente ale cabinetului) care conțin informații cu privire la propuneri sau recomandări; proiecte de memorandumuri și note făcute de funcționarii guvernamentali; documente de informare redactate în vederea dezbaterilor cabinetului; documente de dezbateri (care includ analize, explicații, opțiuni de politică etc.)

Secțiunea 69 nu se aplică documentelor factice – de exemplu, decupajele din ziare, tabelele statistice și rapoartele pregătite pentru utilizare în cadrul unui departament au fost anexate la un memorandum adresat cabinetului, care intră în domeniul de aplicare al ATIA.

[Secțiunea 21](#) din ATIA prevede excepții (bazată pe clase) care protejează tipuri specifice de informații cu referire la: procesele decizionale interne ale administrației publice (a căror divulgare ar interfera cu operațiunile instituțiilor guvernamentale), consilierea sau recomandările furnizate unui ministru, înregistrări ale consultărilor sau deliberărilor între funcționarilor guvernamentali și/sau miniștri, opțiunile legate de negocierile guvernamentale (aceasta include pozițiile alternative elaborate de responsabili guvernamentali în scopul negocierii în legătură cu contractele de muncă, financiare și comerciale) sau deciziile privind personalul.

Testul de interes public

Testul de interes public nu este definit în legislație.

Orientările guvernamentale prevăd că, în conformitate cu secțiunea 21, factorul decizional are libertatea de a aplica testul de interes public și este invitat să ia în considerare impactul pe care publicarea informației îl va avea asupra capacității instituției și/sau a guvernului de a continua procesele decizionale interne, de a consulta și de a delibera în mod confidențial cu privire la politici și obiective.

Căi de atac

Se pot formula căi de atac împotriva deciziilor de a nu divulga informații la [Comisarul pentru informații din Canada](#), deși acesta nu este în măsură să solicite în baza unui ordin (sau în baza unor orientări generale) unui departament să comunice informațiile solicitate. Comisarul pentru informații poate adresa o recomandare autorității publice în cauză.

În cazul în care organismul public respinge recomandarea, comisarul pentru informații sau solicitantul poate solicita [Curtii Federale](#) să revizuiască (prin reexaminare judiciară) decizia organismului public.

DANEMARCA

[Legea privind accesul la informațiile publice \(PIFA\)](#) a fost introdusă în 1985. PIFA a acordat dreptul de a accesa înregistrările / documentele pe suport de hârtie (dar nu și pe suport electronic); legea privește toate organisme publice / instituțiile administrative, dar și unele societăți de energie electrică, gaz și încălzire (anumite entități pot fi exceptate prin reglementări).

Legea se aplică pentru/la „toate activitățile desfășurate de administrația publică”, inclusiv companiilor / furnizorilor de servicii / entităților din sectorul privat în care guvernul danez deține o cotă de peste 75% (deși, în temeiul excepțiilor 12 și 13 din legea actualizată,

accesibilă [aici](#) - la *Public Access to Information Act of 2013* - informațiile financiare și tehnice ale acestora sunt protejate din motive comerciale). Legea impune, de asemenea, obligația funcționarilor publici de a nota/ scrie/consemn informațiile importante primite pe cale orală.

În octombrie 2012, în cadrul unor discuții consensuale între partidele politice (parlamentare) s-a convenit un acord politic de reformare a PIFA pentru a introduce o derogare pentru unele materiale de natură politică, precum și pentru jurnalele ministeriale/ registrele de activitate a miniștrilor. Reformarea PIFA a permis guvernului să respingă solicitările pentru a căror procesare activitatea ar dura 25 de ore sau mai mult/ cu excepții notabile pentru jurnaliștii și cercetătorii recunoscuți.

În plus, actualizarea legii a permis transmiterea online a cererilor și a extins domeniul de aplicare al legii la autoritățile locale și regionale și la societățile publice. PIFA a fost înlocuită de Legea privind accesul la informațiile publice din 2013 (APIA) – practic este legea din 1985 cu modificările de mai sus.

Taxe

Solicitățile nu presupun achitarea unor taxe.

Protecția informațiilor sensibile: excepții

Excepțiile privesc documentele de uz propriu ale autorităților și corespondența internă a acestora, dar aceste excepții nu se extind la și la documentele finale care consemnează motivația / fundamentarea autorității în adoptarea unei decizi.

Legea conține, de asemenea, excepții absolute pentru documentele și procesele-verbale ale Cabinetului, corespondența oficială referitoare la elaborarea legilor, materialele produse pentru procedurile judiciare și materialele colectate în scopul statisticii și cercetării naționale. Securitatea națională și relațiile internaționale sunt, de asemenea, excepții absolute.

Secțiunile 23-24: excluderea documentelor interne (*acoperă în prezent documentele interne care se referă la punctele de vedere în materie de politici viitoare, studiile cu rol de consiliere din partea funcționarilor privind aceste politici precum și calendarul acțiunilor ministeriale; este exceptată orice comunicare între miniștri în legătură cu chestiuni de drept sau alte procese politice similare.*

Testul de interes public

Având în vedere că toate derogările enunțate de lege sunt absolute, nu există niciun test de interes public.

Căi de atac

Solicitanții pot contesta deciziile autorităților publice prin solicitarea unui control intern.

De asemenea, aceștia se pot adresa [Ombudsmanului Parlamentar](#) care supraveghează respectarea legii de către toate autorităților publice. Ombudsmanul este în măsură să emită opinii critice la adresa autorităților dar nu poate obliga autoritățile să dea curs recomandărilor sale.

FRANȚA

În Franța, „[Legea nr. 78-753 din 17 iulie 1978 privind diferite măsuri pentru îmbunătățirea relațiilor dintre administrația publică și cetățeni și cu privire la diverse dispoziții de natură administrativă, socială și fiscală](#)” cu modificările și completările ulterioare, stabilește, ca regulă generală, că toți cetățenii pot solicita o copie a oricărui document administrativ (pe suport de hârtie, digitalizat sau de altă natură).

Dreptul la documentele administrative se extinde numai la documentele complete / în vigoare, în vreme ce documentele pregătitoare pentru o decizie administrativă în curs de elaborare nu intră în domeniul de aplicare al legii.

Taxe

Nu există nici o taxă pentru a face o cerere / solicitare de acces la date de interes public.

Protecția informațiilor sensibile – excepții

Legea prevede o serie de excepții absolute care includ derogări specifice în ceea ce privește, de exemplu, avizele elaborate de către *Conseil d'Etat*, instanțe și documentele instanțelor, documentele de anchetă ale Autorității pentru Concurență, documentele de acreditare ale lucrătorilor din domeniul sănătății sau ale instituțiilor sanitare precum și alte documentele produse de entități contractoare specificate. Nu sunt comunicabile documentele instanțelor.

Articolul 6 exceptează, de asemenea, documentele administrative în cazul în care divulgarea ar aduce atingere la: apărarea națională, politica externă, siguranța publică sau securitatea statului, economia națională, desfășurarea procedurilor judiciare sau investigarea infracțiunilor fiscale și vamale.

Nu sunt comunicabile (cf.legii):

1° Avizele Consiliului de Stat și ale instanțelor de contencios administrativ, actele Curții de Conturi menționate la articolul L. 141-10 din Codul jurisdicțiilor financiare și actele camerelor de conturi regionale menționate la articolul L. 241-; 6 din același cod, documente întocmite sau deținute de Autoritatea de Concurență în contextul exercitării competențelor sale de cercetare, instrucție și decizie, documente întocmite sau deținute de Înalta Autoritate pentru transparența vieții publice în cadrul misiunilor prevăzute la articolul 20 din Legea nr. 2013-907 din 11 octombrie 2013 privind transparența vieții publice, documentele anterioare întocmirii acreditării unităților sanitare prevăzute la articolul L. 6113-6. din codul de sănătate publică, documentele anterioare acreditării personalului sanitar prevăzut la articolul L. 1414-3-3 din codul de sănătate publică, rapoartele de audit ale unităților sanitare menționate. la articolul 40 din Legea nr. 2000-1257 din 23 decembrie 2000 de finanțare a asigurărilor sociale pentru anul 2001 și documentele efectuate în executarea unui contract de prestare de servicii derulat în numele uneia sau mai multor persoane determinate;

2° Celelalte documente administrative a căror consultare sau comunicare ar afecta:

a) secretul deliberărilor Guvernului și ale autorităților responsabile aflate ierarhic sub puterea executivă;

b) secretele din domeniul apărării naționale;

c) configurarea / conduita politicii externe a Franței;

(d) securitatea statului, securitatea publică sau siguranța personală;

(e) valută și credit public;

f) desfășurarea procedurilor în fața instanțelor de judecată sau operațiunile premergătoare unor astfel de proceduri, cu excepția cazului în care sunt autorizate de o autoritate competentă;

g) Cercetarea, de către serviciile competente, a infracțiunilor fiscale și vamale;

h) Sau, sub rezerva articolului L. 124-4 din Codul mediului, altor secrete ocrotite de lege;

II.- Actele administrative care sunt comunicate numai persoanei interesate:

- a căror comunicare ar aduce atingere protecției vieții private, a secretului medical și a secretului în materie comercială și industrială;

- efectuarea unei evaluări sau a unei judecăți de valoare asupra unei persoane fizice, numită sau ușor de identificat;
- dezvăluirea comportamentului unei persoane, deoarece dezvăluirea acestui comportament i-ar putea cauza prejudicii.

Informațiile cu caracter medical sunt comunicate persoanei în cauză, la alegerea acesteia, direct sau prin intermediul unui medic pe care îl desemnează în acest scop, cu respectarea prevederilor art. L. 1111-7 din Codul de sănătate publică.

III.- În cazul în care cererea se referă la un document care conține date care nu sunt comunicabile conform prezentului articol, dar care este posibil să fie ascunse sau separate, documentul este comunicat solicitantului după secretizarea acestor date.

Documentele administrative care nu pot fi comunicate în sensul prezentului capitol devin disponibile spre consultare la expirarea termenelor și în condițiile prevăzute de articolele L. 213-1 și L. 213-2 din Codul patrimoniului. Înainte de expirarea acestor termene și prin derogare de la prevederile prezentului articol, consultarea acestor documente poate fi autorizată în condițiile prevăzute de articolul L. 213-3 din același cod.

Legea exclude documentele administrative în cazul în care divulgarea ar aduce atingere secretului deliberărilor guvernului și ale altor autorități executive. Sunt excluse documentele referitoare la o decizie administrativă care este încă în curs de elaborare.

Testul de interes public

Nu există un test de interes public și, prin urmare, toate excepțiile sunt, într-un sens, absolute, dar este necesar să se demonstreze prejudicierea / neprejudicierea interesului public (ceea ce face ca aplicarea excluderilor să fie, în unele cazuri, incertă).

Căi de atac

În cazul în care o cerere este refuzată, solicitantul poate sesiza Comisia independentă pentru accesul la documentele administrative ([Comission d'accès aux documents administratifs](#) / CADA) pentru un aviz. Acest aviz poate fi o recomandare (către autorități) dar fără a avea un caracter obligatoriu.

Solicitantul poate apoi să conteste refuzul organismului public în fața instanței administrative (acest lucru pare să fie efectiv printr-un control jurisdicțional). În cazul în care solicitantul este nemulțumit de răspunsul primit, acesta nu poate face apel la Curtea de Apel, ci poate face apel numai la [Consiliul de Stat](#).

GERMANIA

În Germania, „[Legea federală privind accesul la informațiile deținute de guvernul federal](#)” („[Informationsfreiheitsgesetz](#)”) din 2005 (cu modificările și completările ulterioare) reglementează dreptul cetățenilor de a accesa / solicita date și informațiile oficiale. Proiectele și notele care nu sunt destinate să facă parte dintr-un „dosar public” sunt excluse din definiția „informațiilor oficiale”. Actele Bundestagului intră sub incidența legii numai în ceea ce privește „sarcinile sale de administrație publică”.

Taxare și costuri

Nu există nici o taxă inițială pentru a face/depune o cerere. Solicitanții pot fi taxați – ulterior - pentru costurile care revin organismului public / instituției în procesul de colectare și de furnizare a informațiilor. Răspunsurile scrise (simple) sunt gratuite, pentru cele care solicită activități mai complexe (imprimare, fișare, suport electronic etc costurile pot fi de 30 de euro sau mai mari). Pentru solicitările extrem de complexe (care implică căutări complexe, redactări succesive și un interval de timp ceva mai lung) taxele pot ajunge până la 500 EUR. Media de taxare pare a fi în jur de 50.100 EUR.

Protecția informațiilor sensibile: excepții

Legea prevede exceptarea comunicării informațiilor în cazul în care divulgarea acestora ar avea „un efect negativ” asupra: relațiilor internaționale ale Federației; chestiuni militare sau de securitate națională; procesul de supraveghere al autorităților financiare, autorităților de concurență sau de reglementare; date privind controale financiare externe (audit în desfășurare etc.); unele activități de prevenire a comerțului exterior ilicit; procedurile judiciare; interesele comerciale, financiare sau economice ale instituțiilor de asigurări sociale. Sunt exceptate în cazul în care divulgarea informațiilor ar putea pune în pericol siguranța publică sau atât timp cât divulgarea lor ar putea compromite negocierile sau consultările internațional.

Informațiile sunt exceptate de la comunicarea publică și în cazul în care se referă la serviciile de informații (și în cazul în care accesul a fost obținut în condiții de confidențialitate sau în cazul în care informațiile au fost obținute temporar de la un alt organism public și nu au fost destinate a fi făcute publice din oficiu.

Informațiile sunt exceptate în mod absolut în cazul în care au fost „clasificate” de către guvern. Cel mai scăzut nivel de clasificare este „doar pentru utilizare oficială” (nur für den Dienstgebrauch) și clasifică documentele care, dacă ar fi eliberate, ar aduce atingere intereselor Republicii Federale. Nivelurile superioare de clasificare protejează informațiile

considerate de interes major / vitale pentru interesele RFG.

Jurisprudența germană a reținut aspectul clasificării documentelor cu caracter integral, însă cu o derogare în ceea ce privește categorii de informații (parțiale) care pot fi comunicate, în cazul în care există o justificare rezonabilă.

Legea prevede că (în capitolul "protecția procesului decizional oficial") sunt scutite proiectele / *draft*-urile și alte documente de lucru care privesc hotărâri, studii/ analize și alte categorii de decizii în măsura și atât timp cât divulgarea ar obstrucționa o hotărâre judecătorească sau o măsură oficială iminentă. În această categorie se pot integra și informațiile privind numirea funcționarilor publici, judecătorilor și personalului militar, precum și procesul de pregătire a legislației în ministerele federale (inițiativele legislative în faza pre-publică).

Testul de interes public

Nu există un test de interes public prevăzut în mod explicit de lege, este necesar să se demonstreze „prejudiciul,” sau „obstrucția” (comunicării sau ne-comunicării informațiilor). În rare ocazii, guvernul federal în ansamblu poate invoca „responsabilitatea constituțională” pentru a împiedica eliberarea de informații în temeiul legii.

Căi de atac

În cazul în care o cerere este refuzată, solicitantul poate sesiza [Comisarul federal pentru libertatea de informare](#). Comisarul poate face o recomandare și poate încerca să medieze, dar nu poate lua o hotărâre cu caracter obligatoriu pentru entitatea solicitată a elibera informații.

Un solicitant poate introduce o cale de atac la Curtea Administrativă (în procedură de reexaminare judiciară) în cazul în care o cerere este respinsă (termenul pentru această cale de atac continuă să curgă chiar dacă problema este înaintată comisarului).

REPUBLICA IRLANDA

Republica Irlanda a cunoscut un proces de schimbare a legislației în domeniu - Legea privind [libertatea de informare \(FOI\) din 2014](#) înlocuind legislația anterioară din [1997](#) și [2003](#). Legea oferă, în grade diferite, protecție pentru informațiile sensibile – inclusiv discuțiile din cabinet și consilierea membrilor guvernului în materie de politici.

Conform legii accesul poate fi refuzat dacă:

- (a) dosarul în cauză conține aspecte legate de procesele deliberative ale unei instituții/organ oficial desemnat în lege (inclusiv opinii, sfaturi, recomandări și rezultatele consultărilor, luate în considerare de organ/ instituție, șeful acestuia/acesteia sau un membru ori personalului implicat în elaborarea actelor/politicilor/deciziilor acelei instituții / organ) și*
- (b) admiterea cererii ar fi contrară interesului public (acordarea acesteia ar fi contrară interesului public din cauza faptului că solicitantul în cauză. ar deveni astfel conștient/informat/prevenit de o decizie semnificativă pe care autoritate/instituție își propune să o ia în viitorul imediat).*

Nu sunt exceptate următoarele:

- (a) aspecte precum regulile, procedurile, liniile directoare, interpretările și precedentele utilizate sau destinate să fie utilizate de un organ / instituție/autoritate în scopul luării deciziilor, orientărilor sau recomandărilor;*
- (b) informațiile de fapt;*
- (c) motivele avute în vedere pentru luarea unei decizii de către un organ/autoritate/instituție;*
- (d) un raport al unei investigații sau un raport al unei analize a performanței, eficienței sau eficacității unei instituții/autorități funcțiile în general sau doar cu exercitarea unei anumite funcții;*
- (e) un raport, studiu sau analiză a unui expert științific sau tehnic referitor la subiectul expertizei sale sau un raport care conține opinii sau sfaturi ale unui astfel de expert și care nu este un raport utilizat sau comandat în scopul unei decizii, în conformitate cu prevederile legii.*

Sunt excluse informațiile care au în vedere înregistrările / actele deținute de procurorul general, de organele de urmărire penală sau orice documente transmise unui ministru în scopul derulării procedurilor din Parlament (inclusiv reuniunile comisiilor sau răspunsurile la întrebări orale sau scrise, dacă ministerul consideră astfel). Sunt exceptate informările și actele din cadrul ședințelor guvernului (note și decizii confidențiale, memorandumuri, acte la dispoziția miniștrilor pentru ședințele de guvern). Informații din această categorie pot fi făcute publice doar cu filtrul Înaltei Curți / Curții Supreme. Informațiile "nici infirmate / nici confirmate" sunt la latitudinea guvernului (a departamentului desemnat) în ceea ce privește modalitățile de răspuns (așa-numitele excepții calificate). Excepțiile nu se aplică informațiilor referitoare la o decizie a guvernului luată cu mai mult de cinci ani înainte de solicitare sau informațiilor factuale, în cazul în care decizia la care se referă solicitantul a fost publicată.

Taxe

Anterior introducerii noii legislații în domeniu exista un nivel de taxare care a făcut obiectul unor dezbateri / reclamații din partea publicului (introducerea unei taxări în anul 2003 a redus la jumătate numărul solicitărilor de acces la informațiile publice). În temeiul [Legii din 2014, solicitanții nu trebuie să plătească pentru a depune o cerere](#) (anterior a fost de 15 EUR), dar o revizuire internă ulterioară este de 30 EUR (a fost de 75 EUR), iar o sesizare/revizuire către comisarul pentru informații este de 50 EUR (a fost 175 EUR).

Cu toate acestea, exceptarea prevăzută la articolul 28 este supusă unui test de interes public în cazul în care Departamentul guvernamental dorește să emită un răspuns care să nu confirme și să nu refuze răspunsul la cerere. Există, de asemenea, o cerință de a consulta liderul partidului politic relevant care a luat decizia (în cazul în care acesta nu mai este la „putere” / guvernare).

Testul de interes public

Testul de interes public nu este definit în legislație. La nivelul guvernului a fost elaborat un [manual privitor la interesul public din perspectiva comunicării informațiilor](#) în care se regăsesc factorii care pot fi aplicabili pro/contra publicării / comunicării unor categorii de informații (factorii pro: interesul public în analizarea motivelor care stau / au stat la baza deciziilor, responsabilitatea legală a factorilor de decizie și controlul procesului decizional, informarea publicului cu privire la afacerile publice, angrenarea unor dezbateri publice din care se pot desprinde contribuții benefice la formularea unor politici; controlul democratic al reglementărilor, responsabilitatea în utilizarea fondurilor publice etc.; factorii contra: confidențialitatea în condițiile unor circumstanțe bine definite și dacă ar fi afectate decizii viitoare cu caracter iminent; dacă comunicarea informațiilor ar afecta un proces decizional în curs / ar afecta viabilitatea și integritatea unui proces decizional – considerând că interesul general, al comunității, este superior interesului solicitantului; evitarea unor prejudicii aduse bunei funcționări a guvernului etc.).

Căi de atac

În cazul în care o cerere este refuzată, solicitantul poate face apel la [Comisarul pentru informații](#). O decizie a Comisarului pentru informații poate fi atacată cu recurs la Înalta Curte. O decizie a Înaltei Curți poate fi atacată la Curtea Supremă.

La fel ca în cazul UK, legea irlandeză conține o dispoziție care permite eliberarea unui certificat. Aceste certificate sunt disponibile în legătură cu informațiile deosebit de sensibile privind secțiunea „aplicarea legii și siguranța publică” sau secțiunea „securitate, apărare și relații internaționale”. Certificatele au ca efect eliminarea dreptului de a introduce o cale de atac la comisarul pentru informații. În schimb, eliberarea unui certificat poate face obiectul unui recurs la Înalta Curte. Certificatele sunt revizuite de Parlament, care poate recomanda revocarea acestora (dacă se consideră necesar).

SPANIA

În 1992, Spania a adoptat [Legea privind regimul juridic al administrațiilor publice și procedura administrativă comună](#) (ulterior completată și modificată). Articolul 37 din lege conferă cetățenilor dreptul la informare. În acord cu articolul 105b din [Constitutie](#), cetățenii trebuie să aibă acces la informații, altele decât informațiile privind securitatea, apărarea, viața privată a persoanelor sau investigarea infracțiunilor. În 2015, a intrat în vigoare noua [lege privind transparența și accesul](#) la informații.

Taxe

Nu există nici o taxă pentru a face o cerere/ solicitare.

Protecția informațiilor sensibile: excepții

Legea spaniolă prevede derogări în cazul în care divulgarea informațiilor ar submina securitatea națională; apărarea națională; relațiile externe; siguranța publică; investigarea infracțiunilor; egalitatea de tratament a părților în procedurile judiciare; monitorizarea, inspecția sau controlul în derulare (conform legii); interesele economice și comerciale; secretul profesional și proprietatea intelectuală (legea consideră materia mai curând din perspectiva prejudicierii decât din aceea a clasificării informațiilor).

Legea exceptează de la comunicare oficială informațiile în cazul în care divulgarea acestora ar submina confidențialitatea sau secretul procesului decizional (**excepție bazată pe prejudiciul potențial**).

Cererile de informații sunt inadmisibile (adică exceptate în mod absolut) în cazul în care se referă la informații despre proceduri „în curs de elaborare” sau „avize, rezumate comunicări și rapoarte interne către sau între organele administrative”.

Testul de interes public

Legea nu se referă la un criteriu de interes public dar prevede în mod clar că utilizarea excepțiilor (de către autorități și alte entități) trebuie să fie „justificată și proporțională” în raport cu obiectul lor și ținând seama de circumstanțele cazului, în special de concordanța între solicitare și existența unui interes public și/sau privat care să justifice accesul la interesul public.

Căi de atac

Un solicitant poate depune o plângere la Consiliul pentru transparență și bună guvernanță ([Consejo de Transparencia y Buen Gobierno](#)), care poate investiga și (poate) face (doar) o recomandare / recomandări. Un solicitant poate, de asemenea, să sesizeze Curtea Administrativă.

STATELE UNITE ALE AMERICII

Legea federală [privind libertatea de informare](#) (FOIA) oferă cetățenilor dreptul [secțiunea (a)3A] de a solicita informații de la orice organism public federal. FOIA face referire doar la organismele publice federale, inclusiv departamentele de stat și agențiile de reglementare independente, precum și agențiile de informații. FOIA nu privește și nu reglementează cu privire la autoritățile statelor sau administrațiile locale și nici cu privire la Congresul SUA. Sunt exceptate și unele categorii de personal din cadrul Administrației Prezidențiale, mai puțin persoanele care activează în cadrul departamentelor care exercită o „autoritate substanțială independentă de președinte” și care fac obiectul FOIA (de exemplu, [Consiliul consultativ privind calitatea mediului](#)).

Pe lângă dreptul de a solicita informații, legea impune organismelor federale obligația de a publica în mod proactiv informații organizaționale, inclusiv ”manuale de personal”, politici sau proceduri interne și determinări finale în cazuri.

Taxe

Fiecare agenție federală poate percepe o taxă pentru respectarea cererilor care trebuie să se limiteze la „taxe standard rezonabile pentru căutarea și duplicarea documentelor” [secțiunea (a)4A(ii) subpunctul (III)]. Nu se percepe nicio taxă în cazul în care organismul nu respectă termenul de 20 de zile [secțiunea (a)6A] sau dacă solicitantul se califică pentru o scutire de taxă.

Nu există nicio taxă (sau o taxă redusă) în cazul în care comunicarea informațiilor este în interes public și este probabil să contribuie în mod semnificativ la înțelegerea de către public a operațiunilor sau activităților guvernului (și nu este în primul rând în interesul comercial al solicitantului).

Protecția informațiilor sensibile: excepții

Există un număr de nouă excepții absolute în FOIA. Acestea includ secretele și informațiile comerciale sau financiare obținute dintr-o sursă privată și care ar cauza prejudicii substanțiale din punct de vedere concurențial dacă ar fi divulgate; informațiile medicale care ar constitui o încălcare vădit nejustificată a vieții private; evidențele autorităților de aplicare a legii (proceduri penale în desfășurare); înregistrările privind auditul instituțiilor financiare și informațiile geofizice sau hărțile privind sondele / activitățile de sondare geologică.

Conform legii, guvernul poate, prin ordin executiv, să stabilească clase de informații exceptate absolut, în cazul în care acest lucru este necesar în interesul apărării naționale sau al politicii externe a SUA. Înregistrările FBI referitoare la informații străine sau contrainformații sau terorism internațional sunt exceptate de la FOIA, în cazul în care se referă la o informație / informații clasificată / clasificate.

Există, de asemenea, o derogare pentru orice material a cărui divulgare este interzisă prin lege (astfel de interdicții includ, de exemplu, informații tehnice militare, informații despre angajați sau practici ale agențiilor de informații, informații guvernamentale străine sensibile, informații comerciale sau financiare sau secrete comerciale obținute cu încredere, precum și unele oferte sau propuneri ale contractorilor). Consilierii președintelui SUA și (în cea mai mare parte) personalul de la Biroul președintelui se află în afara domeniului de aplicare al FOIA.

Excepția 5 din FOIA prevede excluderea absolută a „minutelor sau scrisorilor/ înscrisurilor inter-agenții sau alte documente care nu ar fi disponibile prin lege unei părți, alta decât o agenție în litigiu cu agenția interogată.” Curtea Supremă a decis că, această scutire face indisponibil de accesat orice material care ar beneficia în mod normal de „privilegiul” care îl scutește de divulgarea informațiilor în cadrul procedurilor civile. Privilegiul cel mai frecvent invocat este „privilegiul procesului deliberativ”, al cărui scop general este de a „preveni afectarea calității deciziilor” (scopul este acela de a proteja împotriva divulgării premature a politicilor propuse - înainte ca acestea să fie efectiv adoptate; și să prevină generarea de confuzie publică care ar putea rezulta din comunicarea motivelor acțiunii/deciziei unei agenții înainte de a fi pusă în dezbatere).

Privilegiul procesului deliberativ din perspectiva „*checks and balances*” are în vedere supoziția că oficialii nu vor comunica sincer între ei dacă fiecare observație / proiecție decizională devine un potențial element de știri de „primă pagină”.

Pentru a invoca „privilegiul procesului deliberativ”, o agenție trebuie să dovedească faptul că documentul reținut de la comunicare (informațiile din acesta) este atât esențial / (pre)decisiv pentru o decizie dar are și caracter și deliberativ. Un document este (pre)decisiv dacă a fost creat anterior adoptării unei politici/măsurii; caracterul deliberativ privește acel document care „[face recomandări sau exprimă opinii cu privire la chestiuni juridice sau politice](#)”. Documentele premergătoare deciziilor politice (la nivel executiv) sunt excluse de la FOIA.

Testul de interes public

Întrucât derogările din FOIA sunt absolute, nu există niciun test de interes public. În 2009, procurorul general al SUA a redactat un memorandum (pentru administrația Obama) în care a precizat, în mod clar, că nu ar trebui refuzat accesul la informații doar din cauza unei/unor excepții aplicabile din punct de vedere tehnic, ci doar în cazul în care comunicarea publică a acestor informații ar aduce atingere unuia dintre interesele protejate prin prevederi legislative concrete.

Căi de atac

Oficiul Serviciilor de Informații Guvernamentale ([OGIS](#)) oferă servicii de mediere solicitanților FOIA.

Solicitanții pot, de asemenea, să apeleze la instanța districtuală, dacă li se refuză accesul la informații sau dacă un organism federal nu respectă prevederile legislației FOIA. În cazul în care instanța constată că circumstanțele ridică semne de întrebare cu privire la posibilitatea ca un angajat public să acționeze de rea-credință sau arbitrar în blocarea accesului la informații, un consilier special va efectua o investigație cu privire la comportamentul angajatului.

REGATUL UNIT

Cadrul legal este stabilit de [Freedom of Information Act din 2022](#). [Biroul Comisarului pentru Informații \(ICO\)](#) reprezintă autoritatea care veghează respectarea dreptului de informare în interesul public, promovând deschiderea din partea organismelor publice și confidențialitatea datelor personale.

ICO este un organism public executiv non-departamental, aflat în schema bugetară a Departamentul pentru Digitalizare, Cultură, Media și Sport. ICO pune la dispoziție pe pagina web proprie toate informațiile utile cu privire la modul de redactare a unei solicitări de informații publice. Informațiile care privesc chestiunile de mediu sunt tratate distinct, conform cu [regulamentele de mediu \(EIR\) sau regulamentele privind informațiile de mediu din Scoția \(EISR\)](#).

În ceea ce privește limitele informațiilor care pot fi oferite și prevenirea solicitărilor redundante, ca și cu privire la **regimul de taxare**, legea britanică stabilește:

1) Secțiunea 1(1) nu obligă o autoritate publică să dea curs unei cereri de informații dacă autoritatea estimează că respectivul cost al conformării cererii ar depăși limita corespunzătoare.

(2) Subsecțiunea (1) nu scutește autoritatea publică de obligația sa de a respecta paragraful (a) al secțiunii 1 alineatul (1), cu excepția cazului în care costul estimat al conformării cu acel alineat ar depăși limita corespunzătoare.

(3) În subsecțiunile (1) și (2), „**limita corespunzătoare**” înseamnă **suma care poate fi prescrisă și pot fi prescrise sume diferite în raport cu diferite cazuri.**

(4) [F1 Ministrul Cabinetului] / [Minister for the Cabinet Office](#) poate, prin regulamente, să prevadă că, în circumstanțele care pot fi prescrise, atunci când două sau mai multe cereri de informații sunt adresate unei autorități publice:

(a) de către o persoană sau

(b) de către diferite persoane care apar autorității publice ca acționând concertat sau în urma unei campanii,

costul estimat al conformării cu oricare dintre solicitări trebuie să fie considerat costul total estimat al conformării cu toate acestea.

(5) [F2 Ministrul Cabinetului] poate, prin regulamente, să prevadă, în sensul prezentei secțiuni, costurile care urmează să fie estimate și modul în care acestea urmează să fie estimate.

Taxe pentru comunicarea informațiilor, în cazul în care costul conformității depășește limita corespunzătoare.

(1) O autoritate publică poate percepe taxe pentru comunicarea oricărei informații a căror comunicare:

(a) nu este cerut de secțiunea 1(1) deoarece costul conformării cu cererea de informații depășește suma care este limita adecvată în sensul secțiunii 12 alineatele (1) și (2) și

(b) nu este altfel cerut de lege,

taxa care poate fi stabilită de autoritatea publică în conformitate cu reglementările adoptate de [F1ministrul Cabinetului].

(2) Reglementările din prezenta secțiune pot prevedea, în special:

(a) că nicio taxă nu trebuie să depășească maximul care poate fi specificat în regulament sau determinat în conformitate cu acestea și

(b) că orice taxă trebuie să fie calculată în modul prevăzut de reglementări.

(3) Subsecțiunea (1) nu se aplică atunci când este prevăzută prin sau în temeiul vreunei acte normative cu privire la taxa care poate fi percepută de autoritatea publică pentru dezvăluirea informațiilor.

Cererile vexatoare sau repetate

(1) Secțiunea 1 alineatul (1) nu obligă o autoritate publică să dea curs unei cereri de informații dacă cererea este vexatoare.

(2) În cazul în care o autoritate publică a dat curs anterior unei cereri de informații care a fost făcută de orice persoană, aceasta nu este obligată să dea curs unei cereri ulterioare identice sau substanțial similare din partea acelei persoane decât dacă a trecut un interval rezonabil între respectarea prevederilor anterioare. Cererea propriu-zisă și formularea cererii curente.

Pot fi făcute solicitări: departamentelor guvernamentale, administrațiilor deconcentrate, altor organisme publice și comitete, consiliilor locale, școlilor, colegiilor și universităților, agregatului NHS (spitale, medici de familie, farmaciști, opticieni etc), companiilor de stat/ cu capital public, instituțiilor de cultură, poliției și pompierilor, registrului proprietarilor de terenuri din Scoția.

WEBOGRAFIE (LINK-URI UTILE)

UNIUNEA EUROPEANĂ / CONSILIUL EUROPEI / ONU:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:32003L0098>

[Convenția Consiliului Europei privind accesul la documentele oficiale](#) (Raport explicativ)

ONU [United Nations Convention against Corruption](#)

AUSTRALIA: [Freedom of Information Act 1982](#), [Home - Home \(oaic.gov.au\)](#)

CANADA: [Legea privind accesul la informații \(ATIA\) 1982](#); Instituția [Comisarului pentru informații din Canada](#)

DANEMARCA: [Legea privind accesul la informațiile publice \(PIFA\)](#)
[Instituția Ombudsmanului Parlamentar](#) (rol de supraveghere)

FRANȚA : [Legea nr. 78-753 din 17 iulie 1978 privind diferite măsuri pentru îmbunătățirea relațiilor dintre administrația publică și cetățeni și cu privire la diverse dispoziții de natură administrativă, socială și fiscală](#)”

Comisia independentă pentru accesul la documentele administrative (rol de supraveghere) -
[Comission d'accès aux documents administratifs](#)

GERMANIA : [Legea federală privind accesul la informațiile deținute de guvernul federal \(„Informationsfreiheitsgesetz”\)](#)
Instituția [Comisarului federal pentru libertatea de informare](#)

REPUBLICA IRLANDA: [Legea privind libertatea de informare \(FOI\) 2014](#)
Instituția [Comisarului pentru informații](#)

SPANIA: [Legea privind regimul juridic al administrațiilor publice și procedura administrativă comună](#)
Instituția cu rol de supraveghere: [Consejo de Transparencia y Buen Gobierno](#)

STATELE UNITE ALE AMERICII: [Legea federală privind libertatea de informare \(FOIA\)](#)
Instituția cu rol de supraveghere - [Oficiul Serviciilor de Informații Guvernamentale \(OGIS\)](#)

REGATUL UNIT: [Freedom of Information Act din 2022](#), [Biroul Comisarului pentru Informații \(ICO\)](#)

Instituții de supraveghere : [Independent Commission on Freedom of Information](#) și [The Information Commissioner's Office](#)